

meret, var dog istedet stærkt nok, og Myndighederne kaldte Brandvæsenet til Hjælp. Paa »De 22 Kantoners Plads« blev der fra en Bande hylende Demonstranter affyret et Skud, der dræbte en Forbipasserende. Demonstranterne knuste derefter med Stenkaft Ruderne i alle de Bygninger, de kunde komme til. Det lykkedes nogle arbejdslose Personer at trænge ind i Folkeforbundets Bygning, som de forsøgte at stikke Ild paa, medens andre Tumultanter med Stenkaft knuste vinduerne i Folkeforbundets store Sal.

Den af Demonstranterne anrettede Skade anslaaes til ca. 100,000 Fr.

## Frá útheiminum.

### Jordskælv i Havbunden.

Officererne paa den franske Oceanampner »La France« fortæller, at Skibet, da det nærmede sig Amerikas Kyst, pludselig kom ud for et undersøisk Jordskælv. Passagererne kastedes om paa Dækket, og en Stewart slyngedes udenbords. I Begyndelsen troede man, at Skibet var ved at synke, men senere konstaterede man, at det var et Jordskælv i Havbunden, der havde fremkaldt de store Forstyrrelser.

Havbunden skælvede i 3 Minutter.

### Overfaldet Tog.

Under et Overfald Tog. Men flere Hundrede Mand stærkt bevæbnet Bande foretog paa Syd-pacifikbanen 10 miles syd for Akaponeta i Staten Mayarit i Mexiko, er 16 Personer bleven dræbte eller saarede. En Amerikanerinde blev alvorlig saaret. Der var 10 andre Amerikanere med Toget, men ingen af dem blev ramt. Der blev affyret ca. 40 Skud mod Toget.

### Amerikansk Flaaderustning.

Ved en Sammenkomst forleden paa Mare Island Orløgsverftet udtalte Marineminister Wilbur, at han havde til Hensigt at anmode Kongressen i dens næste Samling om en 100 pCts Forøgelse af Flaadebyggnings-Programmet, der nu gik ud paa 8 Krydsere paa 10,000 Tons og en Del mindre Skibe. Det mislykkede Udfald af Flaade-Konferensen i Geneve maatte føre til en Forøgelse af Amerikas Flaade.

### En uhyggelig Statistik.

Den gennemsnitlige Amerikaner bliver gerne indigneret, naar man omtaler hans Land som Mordernes særlige Eldorado; men naar man gør ham opmærksom paa Statistiken, der bl. a. viser, hvor langt »foran« Amerika er paa dette Omraade, maa man jo tie. Thi det synes at være hævet over enhver Tvivl, at der foroves flere Mord herover end i noget andet Land, ikke blot bogstaveligt talt, men ogsaa set i Forhold til Befolkningens Størrelse.

Eller — er der mon noget andet Land paa Jorden, som kan opvise et Mord for hver Befolkningsgruppe paa 10,000 i Løbet af et enkelt Aar?

Er der noget andet Land, som kan se tilbage paa 12,000 Mord i Løbet af 1926?

Det er der vist ikke.

### Et magert engelsk-fransk Kompromis.

Mellem den britiske og den franske Regering er opnaaet et Kompromis angaaende Rhinlandets Besættelse. Ved Kompromis'et gaar Franskmandene ind paa en samlet Nedsættelse af

10,000 Mand, fordelt forholdsvis. De 56,000 Mand franske Tropper formindskes med 8050, de engelske 7300 Mand med 900 Mand og de belgiske 6300 Mand med 1050 Mand. Den samlede Troppstyrke nedsættes fra 70,100 Mand til 60,100 Mand. Den franske Regering har forbeholdt sig Ret til, hvis Belgien eller Storbritannien trækker flere Tropper tilbage, at erstatte dem med franske Tropper.

— Baade Londoner- og Pariser-Pressen hilser Overenskomsten med Tilfredshed, men der er ingen Tvivl om, at Tyskland i Geneve vil fremføre langt videregaende Krav om Indskrænkning i Besættelsestropperne.

Der har i længere Tid gaaet Rygtet om, at Lord Robert Cecil ønskede at trække sig tilbage fra den engelske Regering, idet han ikke længere føler sig i Overensstemmelse med Chamberlains Udenrigspolitik. Disse Rygter har i de sidste Dage faaet bestemt Form, og det menes, at Lord Cecil nu ønsker at træde tilbage, idet han er Tilhænger af Inddragning af alle Rhintropperne og derfor ønsker at gaa som Protest imod det magre Kompromis.

### Kunstig Olie.

I de senere Aar har mange Ingeniører Verden over arbejdet med Problemet den kunstige Olie, fremstillet af Kul. Med det stadig stigende Olieforbrug og den skæppende Konkurrence mellem de store Olieelskaber, er Arbejdet drevet med stor Kraft. I lang Tid laa de tyske Kemikere, der arbejdede for den tyske Farvetrust, foran, og det amerikanske Oliekoncern Standard Oil sikrede sig de eventuelle tyske Patenter, hvorved man vilde ramme England føleligt.

Imidlertid har Englænderne ikke ligget paa den lade Side, men har ogsaa foretaget en Række Eksperimenter med den kunstige Olie, og nu meddeles det, at man er kommet til et udmærket Resultat.

Hvis dette viser sig at holde Stik, vil Opfindelsen være af revolutionerende Betydning.

### Hun skulde brændes.

Heksebaalene tilhører den graa Middelalder — vel at mærke her i Landet.

I Slovakiet var en 70-aarig Kone fra Landsbyen Ungvar forleden nær blevet brændt som Heks. Landsbyens øvrige Beboere var fuldstændig klar over, at hun dyrkede sort Magi, og enkelte paastod at have set Djævelen selv aflægge hende nallige Besøg. Og til sidst besluttede otte modige Mænd sig til at ombringe Heksen.

De trengte ind i hendes Hus, slæbte hende med sig ud og bandt hende til et Træ, hvorefter de stablede Kvas og Ved op omkring den Ulykkelige. De havde lige antændt Baalet, da et Jagtselskab, der opholdt sig i Nærheden, kom til, hidkaldt sig hendes Skrig, og reddede »Heksen« fra Døden paa Baalet.

### Stort Spiritusfund.

Forleden fandt et Par Skovarbejdere i Vemmetofte Strand-skov nogle Spritdunke, der var gravede ned i Strandkanten, og da man straks var klar over, at der var gemt et større Parti Sprit, blev Toldvæsenet allarmet. Ved nærmere Undersøgelse fandt man 58 Dunke, hver med 10 Liter Sprit. Disse blev taget i Forvaring af Toldvæsenet. Spritsmuglerne har man intet Spor af.

## Bøsse-Skat.

Da der af herværende Pressemand og Lagtingsmænd er indsendt en Skrivelse til Lagtinget om, at alle Bøsser indregistres, og at der ovenikøbet skal svares en Skat af 5-10 Kr. pr. Bøsse, finder vi os forandrigede til at udtale vor Beklagelse af det skete. Vi havde ikke tænkt, at noget tænkende Mandfolk havde indladt sig paa saadanne Streger — desværre ikke Narrestreger.

Færinger har gennem Brugen af dette, ikke helt ufarlige, Vaaben lært at skatte en saadan Nødvendighedsartikel, hvis Betydning for færøske Fiskere og Smaakaarsfolk det ikke kan lægges Skjul paa. En nogenlunde brugbar Bøsse koster jo en Del at anskaffe, men paa Baggrund af den store Nytte, den kan være til, sætter man alligevel Penge i Anskaffelse af et saadant Instrument.

Fiskere kan for Eksempel ikke undvære en Bøsse, da ofte Fiskefangsten er afhængig af Agn, der ikke kan skaffes uden Bøssens Hjælp. Ligeledes kan det noteres, at kun ved Bøssens Hjælp alene kan den fattige Færing, af og til, skaffe sig et Festmaal — bestaaende af fersk Fugl. Ogsaa hvad Havhestefangsten om Vinteren angaar, kan man ikke komme udenom, at her har man kun Bøssen at holde sig til, da man ellers ikke faar nogen af de om Vinteren særdeles velsmagende Fugle til et Maaltid.

Vi vil derfor haabe, at denne Henvendelse til Lagtinget ikke alene maa blive det første, men ogsaa det sidste Forsøg, der gøres for at fratage os de skælske Rettigheder, som Færinger hidtil har haft, nemlig at kunne skyde et Par Fugle til Agn, som hidtil, og der sker vel heller ingen Ulykke, om fattige Færinger, naar en Lejlighed hertil gives, kan skaffe sig et Maaltid Fugl. Der er jo mange nok, der faar Fugle uden at benytte Bøsse, da de ejer Bjergene og Fuglene under Himlen, der ere dumme nok til at bygge deres Reder i disse store Herres Bjerge.

Derfor bør, ikke mindst nærværende Blads Redaktør, i Tide stikke Piben ind og holde sig i passende Afstand fra de andre og værgе de afmaalte Rettigheder, som vi nu har, ogsaa hvad Bøsserug angaar. Redaktørposten kan være god nok; men drag ikke i Ledtog med de kortsynede, der ikke under os et Par Fugle til Agn, og til Tider et Maaltid Fugl.

At Redaktører ikke løber rundt med et Gevær paa Nakken, det kommer ikke os ved; men at de skal blande sig i, hvad vi ellers finder paa i saa Henseende, er dog for meget af det gode. (Eller om man vil: altfor vidstrakt Pressefrihed). Vi vilde have forstaaet de Herrer Redaktører en Kende bedre, om de af Lagtinget havde forlangt, at dette skælske ubemidlede Færinger gratis Bøsse, for saa var der mere Mening i Tingene!

Flere Bøssesjeje.

Dette Eksperiment, med at skaffe lidt Penge i Lagtingets Kasse, synes ikke at være faldet ud til de ærede Indsenderes Tilfredshed. Og efter hvad der allerede er kommet os til Kundskab, er det en udbredt Mening, som Indsenderne ere Talsmænd for. Dette Spørgsmaal kan omdisputeres, hvorvidt det er Ret at lægge Skat paa Bøsser i Almindelighed, men der gives dog Tilfælde, hvor Skat paa Skydevaaben vilde være paa sin Plads. Men vi faar nok se Tiden — og Menne-sken — an, da der ikke bliver nogen Bøsseskat foreløbig, saavidt man kan danne sig en Mening efter det, der foregaar paa Tinge.

Red.

## Føroya Løgting.

### 15. august.

#### Økonomisk Status.

Amtmaðurin greiddi frá Amtsfondsrókskapinum fyri árið 1926. Í varðveitslu var 1. januar 1917 kr. 7 oyr. Innlokurnar høvdu verið tær vanligu; hin størsta var jú álíknin á kommunurnar og jarðagóðsið kr. 128106,52. Av innflutningsstollinum høvði fondin fingið kr. 35847,34, men hendan innloka var ætlað til ásett formál. Við ársins enda høvði fondin eina skuld til bankan uppá kr. 98808,83. Av útgiftunum munaðu avdráttin og rentur av teim fót lánum mest ávíkavist: kr. 33735,74 og kr. 23993,32. Sanatoríð kostaði jú eisini ein deil: kr. 19772,21. Til lögtingið var gingið: kr. 15336,75 til lögtingsmenninar, kr. 7496,77 til lögtingsarbeiðið og kr. 2992,83 til lögtingshúsið.

Við ársins enda vóru útistandandi skattir o. a. m. kr. 126917,53. Status vísti 31. dec. 1926 á ognarsíðuni kr. 148660,57 og á skuldarsíðuni kr. 74397,05. Hetta gevur jú ein skuldarhalla uppá kr. 595316,48, men so eigur Amtsfondin stórar ognir í húsum og a. m., sum ikki er víðrækt: Sanatorium, Løgtingshús og innbúg, Skansan og »Smírlø«, tilsamans: kr. 285900,00, og hartil partabrev í skipafelagnum ljóðandi uppá 70.000 kr.

Hóast Status ikki er hin allargesti, vísur hann tó eina framgongu uppá kr. 63729,45 frá fjór.

Viðvíkjandi áætlanini fyri næsta ár — 1928 — helt amtmaðurin, at hann mátti tala við einum vissum misstreysi, tá talan skuldi vera um framgongd. Valgútreiðslurnar høvði hann verið noyddur til at seta upp. tí val stóð fyri durum. Tað einasta var, um lögtingið skuldi kunna arbeida bífari. Útreiðslur til læknaveisni mátti hækka, tí ívaleyst kom nýggjur lekni í Nessók. Til at breiða útyvir undirskotið mátti so mikið, at tað neyvan vildi kunna lata seg gera at lækka álíkninina nakað størvegis. Til at byrgja fyri innflutningi í vár gekk nógvur peningur; men vónandi vil eingin halda hann vera annað enn væl brúktan. Hetta var Amtsfondin.

Viðvíkjandi status fyri Økonomisk fond er serliga at merkja eftirstødur: kr. 3353,26, sum stava deils frá manglandi rentum og avdrátt frá Kirkjufondini, men mest frá útistandandi grindapeningi úr Vágum og Vestmanna frá 1925. Av størhvalaavgift standa eftir við Gjánoyri kr. 390. Fyri ein part av grindapeninginum var stillað depositum og fyri størhvalapeningin var gjørt útlæg, segði amtmaðurin. Um ætlaðan status fyri 1927 var ikki stórt at siga, og um yvirslagið heldar ikki.

Um Amtsfátakrassan gall tessverri tað sama viðvíkjandi eftirstødu av grinda- og størhvalapeningi, sum fyri Økonomisk fond. Skuldin hjá Telefonverkinum — kr. 9000 — var afturgjöldin nú; men á sumu tíð høvði tað verið neyðugt at skaffa einari kommunu — Oynda-fjarðar kommunu — eitt líknandi lán, so hesin peningur høvði bert skift adressu.

Tey meinsjúku, sum sendast máttu út av landinum, kostaðu tíverri ein hóp av peningi, hóast tað var ógvuliga bíligt. 25 sjúklingar vóru at rinda fyri ca. 18000 kr. um árið. Henda býrða fellur tung niður á einstakar kommunur, og her má Amtsfátakrassin hjálpa.

Grundfondin er nú ca. 40.000 krónur.

Hvat Sanatorið víðkom, so vildi amtmaðurin lata formannin fyri Sanatoriðveivndini greiða frá tí. Um Telefonverkið var tað at siga, at nú høvði Stóra Nordiska samtíkt í at blóða 2 mánaðir eftir peningum frá Telefonverkinum fyri telegrammir, (fyrr tóku teir pening ein mánað forút í bankanum uppá telefonverksins rokning).

Telefonverksins páljóðandi virði helt amtmaðurin vera væl so lágt sett — kr. 500.000 —; men tað var ikki stórt at gera við tað.

Kirkjufondsstatusin var, segði hann, gingin ógv fram eftir, og tað kundu vit takka tollinntokunum fyri; av teimum høvði Kirkjufondin fingið 18000 kr.

Hin samlaði status vísir í fasta ogn umframt »Smírlø« (sum stendur í 60.000 kr.) 317900 kr. Reiður peningur er 720162 kr., so samanlagdar ognir lögtingsins eru 1.598.062 kr., men skuldarin eru 1.041.476 kr., so har er ikki meiri yvirflutning í ognun enn 556.586 kr., og tað stendur fast í órorligum bygningum. Status er 127401 kr. betri í ár enn í fjór.

Amtmaðurin endaði røðu sína við at peika á tær støru eftirstødur, sum útistóðu hjá kommunum, og hann helt tað høvði verið gótt, um Løgtingið høvði ryst nakað hvassliga á tær.

A. Samuelsen segði, at hann ikki vildi leggja nógv til tað, amtmaðurin høvði fót fram. Tað sær heldur myrkt út, at tað vit líknaðu uppá kommunurnar í fjór ikki er komið inn, hetta høvði gjørt, at man trekti uppá kredit í bankanum, tað var jú dýrt, og man tók eisini tollinntokurnar tilbrúks, hvat ikki var ætlanin. Annars hett hann ikki, at hin økonomiski tilstandurin var so veikur, sum hann høvði verið fyrr. Hugurin hjá kommunum var kanska ikki júst so stórvir til at betala; men evnini vóru eisini ring, tað máttu vit vita. Skattirnir gingu jú langsamt inn í kommunukassan, og so kom túrurin til sýslumannin at panta; sjálvsagt skuldi man panta, men so mátti pantast í húsum, tað kundi vera eitt press til at betala, men kommunan kundi jú ikki taka húsin frá fólk, tí so mátti hon bert skaffa teim innivist aftur sjálf. A. S. meinti ikki, at útgiftirnar kundu setast niður, úttan vit minkaðu um lögtingsmannalønina, men tað vildi hann ikki koma fram við. Møguligt kundi vit eisini minka um ferðapeningin til sýslumenn, aðrar embætismenn og til dýradoktarin og aðrar doktarar. Kanska tað bætti at biðja Skipafelagið keypa lutabrev lögtingsins aftur, so fingi vit tan peningin aftur til brúks og kundu seta pátekningina niður fyri eitt ár íð hvussu var.

Mitens helt, at um vit ikki áløgdu Amtsfondini nýggjar útgiftir, vildi amtmannsins yvirslag halda stikk. Tað kundi verið talan um at seta jarðarmorðulønirnar nakað niður. Tað var eisini nógv, at vit av Amtsfondini skuldu noyðast at betala kr. 7151,05 fyri doktarahjálpt til tey, sum høvdu veneriskar sjúkur. Doktarar vóru í heilatið nakað dýrir. Hospitalstakstirnar máttu vit jú royna at fáa niður í 2 kr. fyri tey, sum tað offentliga skuldi betala fyri, og hví ikki taka av skera niður allar bevillingar við t. d. 10%, peningsvirðið var jú gingið upp. Tað var skeið at hava henda kassakreditin, sum Amtsfondin høvði